

UOT:930.85.

**TÜRK ÖLKƏLƏRİNİN MƏDƏNİYYƏT SƏYLƏRİNİ BİRLƏŞDİRƏN TÜRKSOY-
BEYNƏLXALQ TÜRK MƏDƏNİYYƏTİ TƏŞKİLATI***Şamilova Dilşad**Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filiali**dilshadshamilova7@gmail.com*

Xülasə: Bu məqalədə türk dövlətlərinin mədəniyyət birliyi kimi başlayan Türksöyün yaranma tarixindən bəhs edilir. Bilirik ki, sonradan bu siyasi birliyə çevrilmişdi. 2009-cu ildən başlayan Türk Dövlətləri başçılarının Zirvə görüşü bu işbirliyini daaha da böyütmüşdü. Təbii ki, bizi təkcə soykəkkümüz deyil, ümumi mədəniyyət, oxsar tarixi yollar da birləşdirir.

Açar sözlər: Türksöy, Zirvə görüşləri, Türk Dövlətləri Təşkilatı, mədəniyyət birliyi, siyasi birlik, iqtisadi əlaqələr

Ключевые слова: Тюрксой, Саммиты, Организация тюркских государств, Культурное единство, политическое единство, экономические отношения.

Keywords: Turksoy, Summits, Organization of Turkic States. Cultural unity, political unity, economic relations.

Bugün dünyada qruplaşmaların yarandığı bir dövrü yaşayırıq. Dünya türkləri onillikləri əhatə edən sovet istilasından xilas olduqdan sonra öz soykökünə qayıda bilmişdi. Bundan sonra bu xalqları birləşdirən mədəniyyətə, tarixə sahib çıxmağa başladılar. Müasir dünyada bir çox təşkilatlar fəaliyyət göstərir. Türk dövlətləri də ilk növbədə bizi birləşdirən mədəniyyətə sahib çıxaraq, bu istiqamətdə iş birliyinə başladılar. Türksöy bu istiqamətdə atılmış bir iş birliyi olsa da, sonra da türk dövlət başçılarının iş birliyini həyata keçirən zirvə toplantılarının yaranması üçün rüçüymə çevrildi. Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı-Türkdilli ölkələrin mədəniyyət səylərini birləşdirən beynəlxalq təşkilatdır. Türk xalqları özlərinin qədim, çoxəsrlik tarixi boyu Avrasiya məkanının böyük hissəsində yaşayaraq dünya, bəşər mədəniyyətinə böyük töhfələr vermiş, onu zənginləşdirmişlər.

Tarixin müxtəlif mərhələlərində türk xalqlarının həyatı cürbəcür, bəzən isə hətta onların varlığını təhlükə altına alan müharibələrlə, döyüşlərlə, təcavüzlərlə qarşılaşmışdır. Ancaq türk xalqlarının ulu tarixin dərinliklərindən keçib gələn zəngin kökləri, bir- birinə mənəvi bağlılığı onları bütün bu mərhələlərdə imtahanlardan, sınaqlardan mətanətlə çıxarmış və bugünkü günlərə gətirib çıxarmışdır. Təməlləri 1992-ci ildən bu yana müəyyən fasilələrlə toplanan Türkcə Danışan ölkələr Zirvəsinə dayanna şuranın qurumsal mərkəzləri İstanbul (ümumi katiblik), Bakı (Parlament Assambleyası) və Astanadır (Beynəlxalq Türk Akademiyası).

Türk mədəniyyəti və incəsənətinin inkişafı üzrə Beynəlxalq Təşkilat (TÜRKSOY) Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Cümhuriyyətinin təşəbbüsü ilə 1992-ci ildə İstanbul və Bakı şəhərlərində keçirilmiş Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkiyə və Türkmənistan respublikaları mədəniyyət nazirlərinin görüşləri gedişində əldə edilmiş razılaşmalar əsasında yaradılmışdır. TÜRKSOY-un yaradılması haqqında ilkin fikirlər hələ 1992-ci ildə irəli sürülmüşdür. Bu təşkilatın yaradılması ilə bağlı Bakı və İstanbul şəhərlərində bir sıra görüşlər keçirilmişdir.

TÜRKSOY-un yaradılması və fəaliyyət prinsipləri haqqında Müqavilə həmin ölkələrin mədəniyyət nazirləri tərəfindən 1993-cü il iyulun 12-də Qazaxıstan Respublikasının keçmiş paytaxtı Almatı şəhərində imzalanmışdır. Təşkilatın Nizamnaməsinə görə, o, türkdilli dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin Daimi Şurasının qərarlarına əsasən fəaliyyət göstərir. TÜRKSOY-un əsas üzvləri Qazaxıstan, Türkiyə, Azərbaycan, Özbəkistan, Qırğızıstan və Türkmənistandır. Qalan 8 üzvlər isə əsasən müşahidəçi qismində iştirak edirlər. Sonralar

TÜRKSOY haqqında Müqaviləyə müşahidəçi ölkələri simasında Başqırdistan, Tatarıstan respublikaları, Şimali Kipr Türk Respublikası, Xakasiya, Tuva, Çuvaşiya və Qaqauziya respublikaları da qoşulmuşlar. Buna baxmayaraq, bu üzvlər də əsas üzvlər kimi eyni hüquqa və səlahiyyətə malikdirlər. Ümumiyyətlə, TÜRKSOY-un fəaliyyətində demokratik prinsiplər əsas götürülür. Yəni səsvermədə 8 müşahidəçi ölkə də əsas 6 üzvlər kimi eyni səsvermə hüququna malikdirlər.

TÜRKSOY-un yaradılması zərurəti ondan irəli gəlmişdir ki, bu təşkilatı yaradan ölkələrin dilləri, xalqları, mədəniyyətləri bir-birinə çox yaxın idi və bəzi xalqların hətta dinləri də eyni idi. TÜRKSOY-un üzv ölkələri onun fəaliyyətinin həyata keçirilməsində bərabər hüquqlara malikdirlər. TÜRKSOY-un ən yüksək orqanı üzv ölkələrin Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurasıdır. Təşkilatın qərarları ölkələrdə növbə ilə keçirilən mədəniyyət nazirlərinin Daimi Şurasının toplantısında təsdiq olunur. Toplantılararası müddətdə təşkilata nazirlər sırasından seçilmiş Baş direktor rəhbərlik edir. Baş direktorun aparatında işçi qrupundan əlavə hər ölkədən bir nümayəndə fəaliyyət göstərir. TÜRKSOY-un Baş direktorluğu Türkiyə Cümhuriyyətinin paytaxtı Ankara şəhərində yerləşir; rəsmi dili türk dilidir.

Növbəti ildə 1993-cü ilin ikinci yarısından sonra Azərbaycan dövləti tərəfindən TÜRKSOY-un fəaliyyətinə diqqətin artması tezliklə bu təşkilatın işində Azərbaycan Respublikasının rolunu xeyli gücləndirdi. Azərbaycan nümayəndələrinin təşkilətmə işində fəal iştirakı təşkilatın fəaliyyətinin məqsədyönlü qurulmasında getdikcə daha çox özünü göstərirdi. Əgər TÜRKSOY-un yarandığı ilk vaxtlarda təşkilatın fəaliyyətində əsas ağırlıq mərkəzi Türkiyə Cümhuriyyətinin üzərinə düşürdüsə, 1994-1995-ci illərdən başlayaraq vəziyyət nisbətən bərabərləşdi, yəni, ağırlıq mərkəzi həm də digər türk respublikalarının, xüsusən də Azərbaycanın üzərinə düşdü.

Doğrudur, TÜRKSOY-un hələ II toplantısı (30noyabr–2dekabr,1992)Bakıda keçirilmiş və təşkilatın fəaliyyətini gücləndirməyə yönəldilən mühüm qərarlar qəbul etmişdi.

Bunun davamı olaraq, 1996-cı il noyabrın 6-7-də Bakıda türk xalqlarının birliyi, ədəbi-mədəni əlaqələri ilə əlaqədar üç mühüm tədbirin (TÜRKSOY-un VIII toplantısı, türk dünyası yazıçılarının III qurultayı və Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyinin yekun tədbirləri) keçirilmişdir. Elə bu keyfiyyətlərin və üstəlik də onun təşkilatçılığının nəticəsi idi ki, artıq TÜRKSOY-un V toplantısında (28 may -3 iyun 1994-cü il, Bışkek, ÇolpanAta) Polad Bülbüloğlu təşkilatın Baş direktoru seçildi.

Bildiyimiz kimi, 2003-2004-cü illər Qazaxıstanın mədəniyyət naziri, 2005-ci ildən Qazaxıstan Respublikasının BMT-də mədəni-sosial məsələlər üzrə təmsilçisi Düsen Korabay oğlu Kaseinov 28 may 2008-ci ildə TÜRKSOY-un Daimi Şurası tərəfindən TÜRKSOY-un başqanı seçilib. Baş direktor TÜRKSOY-un bütün fəaliyyətinə cavabdehlik daşıyır, onu beynəlxalq tədbirlərdə təmsil etmək, müqavilələr imzalamaq hüququna malikdir. Ümumi razılığa əsasən 1993-cü ilin yanvarın 13-də Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərində TÜRKSOY-un Baş Direktorluğunun açılışı oldu. Hələ təşkilat tam formalaşmamış Türk dünyası üçün ələmətdar olan bir çox müştərək tədbirlər keçirildi. Təşkilatın Nazirlər Şurası 1995-ci ildə formalaşmış ənənəvi tədbirləri davam etdirməklə yanaşı, bir sıra dəyərli layihələri də həyata keçirdi. Həmin ilin 29-30 iyununda Manas eposunun 1000 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq simpoziumda bu ədəbi abidənin ümumtürk kontekstində tədqiq olunmasının əhəmiyyətindən bəhs edilmişdi. 1995-ci il 24-31 avqustda Manas eposunun 1000 illiyinə həsr olunmuş Bışkekdə III növbəti toplantısı baş tutdu.

Sonrakı illərdə Türksöy dünya mədəni irsləri özündə birləşdirən dünya təşkilatları ilə iş birliyinə başlayır. 1996-cı il iyulun 7-də İstanbul şəhərində TÜRKSOY-la YUNESKO arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalandı. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində YUNESKO-nun baş direktoru F.Mayorun dəvəti ilə TÜRKSOY-un baş direktoru

P.Bülbüloğlu YUNESKO-nun baş konfransının XXIX sessiyasında iştirak etdi. Bundan sonra başlanan danışıqların mövzusu yaxın mərhələ üçün ikitərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsi məsələsi olub, TÜRKSOY-un təklifi ilə YUNESKO-nun baş fəaliyyət proqramına daxil olunması təklif edilmişdi: 1996-cı ilin oktyabrında Daşkənddə keçirilən türkdilli dövlət başçılarının IV sammitində TÜRKSOY-un fəaliyyətinə yüksək qiymət verilmişdi. Eyni zamanda dövlət başçılarının Daşkənd bəyannaməsində qeyd olunmuşdu ki, yaxın dövr ərzində “Türk tarixi və mədəniyyətinin xatirə təqvimi”, “Böyük Türk Xaqanlığının 1450 illiyinin birgə qeyd olunması proqramı” hazırlansın. Mədəniyyət Nazirləri Şurası bu tapşırığı yerinə yetirmək üçün bütün zəruri tədbirlərin görülməsini vacib hesab etmiş və türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının yüksək səviyyəli V sammitinə kimi hər iki proqramın hazırlanması qərara alınmışdı.

TÜRKSOY 1997-ci il avqustun 25 və 27-də Tuva Respublikasının Qızıl şəhərində Sibirin türkdilli xalqlarının Böyük Türk Xaqanlığının 1450 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq konfransında iştirak edib. 1998-ci il Astanada növbəti görüş keçirildi. 2002-ci il yanvarın 28-30-da Qazaxıstanın Almatı şəhərində TÜRKSOY Beynəlxalq Təşkilatının XVII toplantısı keçirilmişdir. 1993-cü il iyulun 12-də Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Türkiyə və Türkmənistanın mədəniyyət nazirlərinin iştirakı ilə Almatı şəhərində keçirilən toplantıda “Türk Kültür və Sənətləri Ortaq Yönetimi” nin (TÜRKSOY) yaradılması haqqında saziş imzalanıb. Qurum 2009-cu ildən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı adlanır. Təşkilatın katibliyi Ankara (Türkiyə) şəhərində yerləşir. TÜRKSOY-un 6 qurucu üzv ölkəsindən savayı, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti, eləcə də Rusiya Federasiyasının Altay, Başqırdıstan, Tatarıstan, Tıva, Xakasiya və Saxa-Yakut respublikaları, Moldovanın Qaqauz Yeri muxtar bölgəsi təşkilatda müşahidəçi üzvlük statusuna malikdir.

İntegrasiya nəticəsində təşkilat özünün iş fəaliyyəti genişləndirməyə başlamışdır. Doqquzuncu Zirvə görüşü 2009-cu ilin oktyabrında Naxçıvanda keçirildi. Sammitdə Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan və Qırğızıstan prezidentlərlə təmsil olunmuşdular. Türkmənistan prezidenti toplantıya qatılmayaraq Naxçıvana Nazirlər Kabineti sədrinin müavini X.Saparılıyevi göndərmişdir. Özbəkistan isə ümumiyyətlə, sammitə qatılmamışdır. Bu sammitin Naxçıvanda keçirilməsi olduqca müsbət hadisə sayılır. Bu Azərbaycanın türk dünyasının siyasi gücünü birləşdirilməsində Azərbaycanın atdığı uğurların nəticəsi idi. Həmin tədbir diplomatik bəziyaxı baxımdan çox uğurlu gediş hesab olunur. Belə bir sammitin Naxçıvanda keçirilməsinə həmdə onun beynəlxalq sənədlərlə, yəni Moskva və Qars müqavilələri ilə təsbit olunmuş statusunun xeyli möhkəmləndirilməsi kimi baxılır. “Naxçıvan sammiti” ötən müddət ərzində türk dövlətləri 203 və topluslarının əməkdaşlığının genişlənməsində əsaslı dəyişikliklərin baş verdiyini qeyd etmişdi.

Sammitin müzakirələrində türk dövlətləri arasındakı əlaqələrin və əməkdaşlığın əsas istiqamətləri olaraq iqtisadiyyat, mədəni-humanitar, ekoloji təhlükəsizlik, Avropa və Asiya ölkələri ilə münasibətlər, müxtəlif yönü təhlükələrdən birgə müdafiə və başqa məsələlər əsas yer tutmuşdur. “Naxçıvan sammiti” öz işini türk dövlətlərinin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması barədə sazişin və “Naxçıvan Bəyannaməsi”nin imzalanması ilə başa çatmışdır. Onuncu Zirvə toplantısı 2010-cu ilin sentyabrında İstanbulda keçirildi. Toplantıda Türkiyə prezidenti A.Gül, Azərbaycan prezidenti İ.Əliyev, Qazaxıstan prezidenti N.Nazarbayev, Türkmənistan prezidenti Q.Berdiməhəmmədov, Qırğızıstanın keçid dövrü prezidenti R.Otunbayeva iştirak edirdilər. Özbəkistan prezidenti bu Zirvə toplantısına da qatılmamışdı. Türkiyə prezidenti Abdullah Gül türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın güclənməsində Naxçıvanda keçirilən toplantıda qəbul edilən qərarların mühüm rol oynadığını bildirdi, həmin qərarların əhəmiyyətini xüsusi vurğulayaraq dedi: Naxçıvanda qəbul etdiyimiz mühüm qərarlardan biri də Türkdilli Ölkələrin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılmasıdır.

Bildiyimiz kimi, Şuranın katibliyi İstanbulda olacaqdır. Bugünkü toplantıda Katibliyin strukturunun yaradılması ilə bağlı qərar qəbul edəcəyik. Bu çərçivədə Şuranın baş katibi də təyin ediləcək. Türkiyə prezidenti əlavə etdi ki, Türkdilli Ölkələrinin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması geniş coğrafi ərazini əhatə edən Türk dünyasının qarşılaşdığı problemlərin həllində də vacib rol oynayacaqdır. Bu, həmçinin ölkələrimizi və xalqlarımızı bir-birinə daha sıx bağlayacaq, bölgədə sülhə və sabitliyə xidmət edəcəkdir. Ankarada fəaliyyət göstərən TÜRKSÖY, Bakıda fəaliyyət göstərən Türkdilli Ölkələrin Parlament Assambleyası, Astanadakı Türk Akademiyası isə Şuranın gücləndirilməsi istiqamətində çalışacaqdır. TÜRKSÖY təşkilatı türkdilli xalqların sosial-mədəni oxşarlığının bir araya gətirilməsi, ortaq türk mədəniyyətinin, dilinin, tarixinin, incəsənətinin, adət-ənənələrinin, mədəni irsinin qorunması, araşdırılması, inkişaf etdirilməsi, dünyada tanınması və gələcək nəsillərə ötürülməsi məqsədilə qurulub. TÜRKSÖY yarandığı gündən qardaş xalqların ortaq mədəniyyət çətri altında söz və sənət dəyərlərimizi bir araya gətirərək təbliğ edir.

Təşkilatın fəaliyyəti hər il toplantıları keçirilən Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurası tərəfindən müəyyən olunur. Qurumun cari fəaliyyətinə baş katib rəhbərlik edir.

Azərbaycan Respublikasının Rusiyadakı səfiri, keçmiş mədəniyyət naziri, Xalq artisti Polad Bülbüloğlu 1993-cü ildən TÜRKSÖY-un ilk baş katibi olub. Ondan sonra təşkilata Qazaxıstanın keçmiş mədəniyyət naziri, musiqi xadimi Düsen Kaseinov (2008-ci ildən) rəhbərlik edib. 2022-ci ilin martında Daimi Şuranın Bursada keçirilən toplantısında Qırğızıstanın keçmiş mədəniyyət naziri, bu ölkənin Xalq yazıçısı Sultan Raev TÜRKSÖY-un üçüncü baş katibi seçilib. TÜRKSÖY bir sıra beynəlxalq qurumlarla, o cümlədən 1996-cı ildə müqavilə imzaladığı UNESCO ilə, habelə Türk Dövlətləri Təşkilatı, Beynəlxalq Türk Akademiyası, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu ilə sıx əməkdaşlıq edir.

Azərbaycan təşkilatın fəaliyyətində yaxından iştirak edir. TÜRKSÖY ölkəmizlə bağlı çoxsaylı birgə layihələr həyata keçirib. Təşkilatın “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” layihəsi bu il ikinci dəfə Azərbaycanda reallaşır. 2016-cı ildə bu adı Şəki şəhəri daşımışdı. 2023-cü ildə də “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” missiyasını Şuşa şəhəri davam etdirir. Bu il, həmçinin TÜRKSÖY Daimi Şurasında dönmə koordinatorluğunu Azərbaycan həyata keçirir.

Mayın 12-də Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi və TÜRKSÖY-un birgə təşkilatçılığı ilə “Şuşa-Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023” ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib. Mayın 9-11-də Şuşada keçirilən “Xarıbülbul” Beynəlxalq Musiqi Festivalına TÜRKSÖY ölkələrinin musiqi və rəqs qrupları, sənət adamları da qatılıb. İlin sonunadək TÜRKSÖY-un iştirakı ilə Azərbaycanda, o cümlədən mədəniyyət paytaxtımız Şuşada silsilə tədbirlər davam edəcək. Həmçinin TÜRKSÖY-un xətti ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər də nəzərdə tutulur. Hər il, təşkilatın digər üzvləri kimi, Azərbaycanın da görkəmli mədəniyyət, ədəbiyyat xadimlərinin adına TÜRKSÖY-un xatirə ili elan olunur.

Türk Dövlətləri Təşkilatı və ya keçmiş adı ilə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası 30 oktyabr 2009-cu ildə Naxçıvan şəhərində imzalanan Naxçıvan müqaviləsi ilə Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan və Qırğızıstan arasında qurulmuş beynəlxalq təşkilatdır.

Özbəkistan 30 aprel 2018-ci ildə qatılma niyyətinin olduğunu açıqlamış və 14 sentyabr 2019-cu ildə də Türk Şurasına üzv olmuşdur. Bu əməkdaşlıq şurasının qurulması fikri ilk dəfə 2006-cı ildə Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbayev tərəfindən təklif edilmişdir. 24 may 2019-cu il tarixində Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın təklifi və şura üzvlərinin razılığı ilə Nursultan Nazarbayev Türk Şurasının ömürlük fəxri rəhbəri ünvanını almışdır. 2018-ci ilin sonlarından bu yana Macarıstan müşahidəçi dövlətdir və yaxın zamanda Türk Şurasına tam üzvlük tələbini etməsi gözlənilir.

XXI əsr Azərbaycan tarixinə qızı hərflərlə yazıldı. Bildiyimiz kimi 30 il yaxın idi ki, Azərbaycan torpaqları işğal altında idi. Türk dövlətlərinin bu sahədə həmişə yanımızda olması bizi sevindirirdi. Nəhayət II Qarabağ müharibəsindən sonra biz torpaqlarımızı geri qaytara bildik. Bu dövrdə bütün türk dünyası bizimlə idi. Azərbaycan şərəfli ordusu, dəyanətli Prezidenti ilə vöyük qələbəyə nail olub, qələbə qazandı. Türkiyə maddi, mənəvi olaraq daim dəstəyi ilə yanımızda oldu. 2021-ci il 15 iyun “Şuşa Bəyannaməsi”bunun bəhrəsi idi. 2023-cü il noyabrda Astanada Türk Dövlətləri Təşkilatının “Türk Əsri”çağrısı ilə 10-cu yubiley Zirvə toplantısı keçirildi. Bu zaman Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz çıxışında Şuşada TDT-nin qeyri-rəsmi görüşünün keçirilməsi haqqında məlumat verdi. Nəhayət 2024-cü il 6 iyunda bu görüş gerçəkləşmişdi. Bu görüşdə türk dövlətlərinin liderləri ilə yanaşı, Macarıstan, Kuzey Kıprıs Türk Cümhuriyyətinin nümayəndələri də iştirak etmişdi. Bu bizim birgə əldə etdiyimiz uğurlardandır.

Ədəbiyyat

1. Abdullayev M.. Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri. Bak., 1998.
2. Abdullayev V. Azərbaycan yeni diplomatiya məkanında. Bak., 2000.
3. Azərbaycan-Türkiyə Münasibətləri. Bak., 1997.
4. Azərbaycan Respublikası 1991-2001. Bak., 2001.
5. Azərbaycan-Qazaxıstan. Bakı, 1997.
6. Cəfərova V. Dünya dövlətlərinin siyasi sistemi. Türkiyə Respublikası. Bakı, 2000.
7. Cahangirli C. Müasir dövrdə Azərbaycan-Türkiyə Münasibətləri. Bakı, 2006.
8. Qasımov M.C. Azərbaycan-Türkiyə. diplomatik-siyasi münasibətləri. Bakı., 1998.

МЕЖДУНАРОДНАЯ ТУРЕЦКАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ОБЪЕДИНЯЮЩЕЯ ОСНОВЫ КУЛЬТУРЫ ТЮРКСКИХ ГОСУДАРСТВ

*Шамилова Дильшад
Резюме*

В данной статье рассматривается история формирования тюркского народа, который начинался как культурный союз тюркских государств. Мы знаем, что впоследствии он перерос в политический союз. Саммит глав тюркских государств, начавшийся в 2009 году, еще больше расширил это сотрудничество. Конечно, нас объединяет не только наша этническая принадлежность, но и общая культура, схожие исторические пути.

THE INTERNATIONAL TURKISH ORGANIZATION UNITED THE BASES OF TURK COUNTRIES

*Shamilova Dilshad
Summary*

This article discusses the history of the formation of the Turkic people, which began as a cultural union of Turkic states. We know that it later turned into a political union. The Summit of the Heads of Turkic States, which began in 2009, further expanded this cooperation. Of course, we are united not only by our ethnicity, but also by a common culture and similar historical paths.

Rəyçi: dosent Arif Veyisov

BDU Qazax filialı 15 may 2025-ci il tarixli iclasın 12 sayılı protokolu

Daxil olma tarixi 20 may 2025-ci il